

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foișor, candu condeu ajutoriale. — Pretiul: pe anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tiere esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sēu 3 galbini mon. sunătoria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 85.

Brasovu 175 Novembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Contribuiri

pentru Tofaleni, victimele br. Apor, cari se afla inca totu sub cerulu liberu, asteptandu indurare dela confrati, si dreptate dela regim:

Domnulu meu!

Tipetele si vajetele celoru 300 de victime din Tofaleu au petrusu pana si animele tenerimei dela scol'a normale si de fetitie din Naseudu.

Că o mica dovada despre gradul de simtire si compatimire a acestei tenerimi, urmează aici obolul de 4 fl. 46 cr., depusu din partea ei cu aceea rogară, se binevoiesci a'lu administrá la loculu destinatu.

Colecte se facu in intregu districtulu.

Naseudu 3 Novembre 1869.

Cosma Anca m/p., directoriu norm.

Prea On. Dle Redactoru!

Plangerea fratiloru Tofaleni a strabatutu si pana la noi in unghiului tieri adica pana la Boiti'a (Turnu-rosiu).

De si romanii din scaunulu Talmaciului se afla de multu timpu in asemenea procesu cu asia nūmitele VII judecie că fosti domni de pamentu si se lupta necurmatu pentru recastigarea drepturilor si proprietatilor loru, fara de a afla dreptate, totusi urmatorii că romani nu s'au potutu retinē a nu face si ei o mica colecta de bani, pentru, si spre alinarea suferintelor Tofalenilor si adica:

Ioane Ilie Aritonu 5 fl., Nicolae Patarcu 3 fl., Toma Coca 2 fl., Stanu Badila 2 fl., Ioane Cloasia sen. 5 fl., Const. Todosanu 2 fl., Ioane Todosanu 2 fl., Basiliu Bratilesco 2 fl., Nicolae Oancea 1 fl., Oprea Halmaciu 2 fl., Ioane Cloasia jun. 5 fl., I. Sianté sen. 1 fl., Marcu Constantinescu 1 fl., Ioane Bratilesco jun. 2 fl., Radu Istrate 1 fl., Stoiu Bobesiu 2 fl., Marcu Necsiulé 1 fl., Toma Costé 1 fl., Iordanu Cloasia 3 fl., Stanciu Coca 3 fl., Basiliu Niamtu 1 fl. Sum'a 47 fl. Acestia din Boiti'a.

Cu ocaziunea colectei, s'au intemplatu in Boiti'a urmatorii locuitori din Caneni, si au contribuitu:

Stefanu Danesi 1 fl., Dumitru Mocanu 1 fl., Constantin Mocanu jun. 1 fl., la olalta 50 fl., di cincidieci fior. v. a.

Binevoiti prea on. Dle Redactoru a primi acésta sumulitia, si că semnu de compatimire a o impartasi respectivilor, si spre linistirea conchintei contribuentilor, a face locu acestoru ronduri in „Gazet'a Transilvaniei“.

Sibiu 9 Novembre 1869 c. n.

B. Niamtiu.

In Nr. Gazetei 82 publicaramu sum'a de 17 fl. v. a., incursa la redactiune aici, cu 4 fl. 46 cr. dela romanasi si romanasiile din Naseudu si cu cei 50 fl. dela Boiti'a se afla la redactiune 71 fl. 46 fl. v. a., cari cu post'a de adi 17 Novembre se tramisera la comitetulu resp. din Muresiu Osiorheiu. — Red.

Invitat.

Adunarea generale anuale a Reuniunei fem. romane se va tienē in 7/19 Novembre a. c., diu'a onomastica a Mai. Sale Elisabet'a, patrona Reuniunei, in sal'a gimnasiului romana in Brasovu, la care se invita-tóte-membrele.

Brasovu 4 Nov. 1869.

Comitetulu Reuniuei fem. R.

Brasovu 17 Novembre.

In Dalmati'a curge sangele morlaciloru pentru sustinerea drepturilor loru privilegiali; asta insurec-

tiune inse mai insufla temere in domnii situatiunei, că nu cumva se apuce cangren'a nemultumiriloru a se lati si a prorumpe deodata. Pornirile munte-negrine, si conjuratiunile intre slavii de sudu pentru independentia nu le lasa locu de odihna, se adaugu inse aici si manifestatiunile din partea nationalitatiloru din ambe partile dualismului; dar dupa suvenirele trecutului cea mai mare impresiune le casiuna miscarile confinierelor militari croato-slavone, ma acum si romane. Unu siru lungu de comune pretoriali si locali, adica: Pancsov'a, Vincovce, Gradisc'a vechia, Ogulinu, Gospic, Sissek s. a. au protestatu militaresce in contra desfintiarei cu incetul si in parte a confinierelor militarie. Dela pórta de ferru intre Drav'a si Sav'a pana la Oclebit ferbe si colcaie. Reprezentatiunile nu suntu indreptate in contra desfintiarei institutului de confinia, ci in contra imbucatatitei desfintiari a lui de nobis sine nobis, deci ei ceru cu totii a se conchiamā in dieta — si acésta in unanimitate, — că acolo se decida si ei despre sórtea viitorului loru, pentru care se afla fórté ingriigliati din causa, ca decisiunea inalta din Augustu de a se desfintia cu incetul si per compania le insufla temere de sórtea viitoră si stau gat'a a se lupta si cu arm'a. Nu e destulu atata, ci ei pretendu si votulu universalu, care nu lu potu mistui nici liberalii stangeli din Ungari'a.

Ce privesce la confiniarii romani din tien. Caransebesiu, ei inca au facutu protestu in obiectulu acesta in contra decisiunei din 11 Oct. a adunarei comitatului Crasieu, care fu: că se se asterna dietei una petitiune pentru provincialisarea regimentului romanu confiniariu si incorporarea lui la comitatulu Crasieu. Caransebesiulu adica, dupa cum serie diurnalulu francesu din Prag'a „Correspondance Slave“ si dupa elu „Feder.“, tienu in urm'a acestui conclusu alu comitatului indata in 17 Octobre adunare, in care decise: se tramita la Maiestate una representatiune, că se executeze fara amanare reformele presentate gubernului pentru a se introduce in confinia; că 'confiniale militari se nu se provincialiseze nici decatu cate o parte si nici decum fara de a li se da ocaziune spre a-si exprime opiniunea loru. Cu alte cuvinte totu votulu universalu si inca observandu, ca nici dupa punctul de vedere istoricu distr. Caransebesiului nu se poate incorpora cu teritoriul Crasieului, pentru a Caransebesiulu a fostu inca la anulu 1290 cetate libera regesca si numai in 1767 s'a anexatu catra confiniale militari dimpreuna cu una parte a districtului, ceea ce dovedesce monumentulu de marmore in beseric'a din Lugosiu redicata in 1726 prin Ioane Rasda; pre dreptulu istoricu elu va valida drepturile sale, cerendu reconstituirea vechiului districtu si oponenduse la orice incorporare cu Crasieulu. Corespondenti'a se inchiaia asia:

„Maghiarii se potu dura convinge, ca conspiratiunea confinierelor militari contra cucerirei prin maghiarisare si prin incorporarea injusta a teritoriului loru catra Ungari'a, se potu convinge, dicemu, ca acésta conspiratiune nu este secreta ci publica, precum trebuie se fia orice fapta provenita din sentimentulu de dreptu.

Maghiarii au de a multumí lui Domnedieu, ca acésta conspiratiune nu este secreta, ca-ci ini-micu ascensi suntu multu mai periculosi decatu cei ce ataca la lumin'a dilei.“

Asta e lupt'a ce caracteriseaza franchet'a romanului pe totu loculu. —

— Agitatiunile romane. Scimu, cu cata franchet'a romanescă s'a purtatu fratii nostri zarandeni la primirea prefectului Haller care, neplacundui aerulu romanescu alu comitatului, dela Augustu nu se mai arata pe acolo. Asta e cu buna séma caus'a nescocirei de agitatiuni romane si de proclamatiuni, despre care atinseramu in Nr. tr. Se scrie adica lui „Pesti Napló“ din Zarandu, ca la post'a din Halmagiu a sositu unu diurnalul italiano adresatu preotului Nicolau Butariu, care sta in cercetare pentru cuventarea cea iritatiósa tienuta in Gurahontiu com. Aradului la redicarea monumentului (eroului) Buteanu. Candu primi si deschise diurnalulu la posta cadiura din elu trei accluse, din care un'a o redică postariulu si care cuprindea o proclamatiune romana cu motto: „Pana candu potu purta o arma, scelarate magniare, nu voi purta eu jugulu teu, si rusinea ferrelor tale.“ Finitulu proclamatiunei subscrise: Hor'a, suna asia:

„Demn'a de urgisire domnire austro-ungara se afla in agonia si voi stati trandavi? Voi ve rugati, că se ve concéda unu locuitoru sub sōrele libertatii, si hunii ve respondu de nou facunduve turburatori publici de pace. Ve rapescu limb'a si averea, ve insira intre aparatori (honvedi), intre fratii si sororile vóstre, iau macelaritu, iau spen-diurat, ve asiaticescu nationalitatea, care e vieti'a unei natiuni si voi nu ve miscati? V'au secatu anim'a? vi s'au uscatu limb'a sub palatu? O fratilor destoptative cu o óra mai inainte si teriti pe carnificii vostri inaintea tribunalului omenitati!“

Asia scrie „Pesti Napló“ si dupa elu „Herm. Ztg.“ adaugundu apoi si indemnulu la asemenea scoruri, cari nu potu se fia realitate.

„Asemenea diurnale italiane a primitu si post'a din Bai'a Crisiului. Din lun'a lui Augustu, adauge corespondintele, n'am fortuna a vedé pe fispanu in midiuloculu nostru si de atunci s'au intemplatu urmatórie: S'au coptu planulu demonstratiunei din Gurahontiu si s'a executatu, culegatorii de poesii populare romane, Axente si pop'a Balintu s'au svircolit upe aici. Spioni prusienesci sub stématu, ca cumpera bunuri, au amblatu comitatulu si acum acestea proclamatiuni! Estea suntu simtome pericolose.“ — „N. fr. Lloyd“ mai osorbéza la acestea, „ca proclamatiunea provine fara in-doiela dela unu jude exaltatu, pe care l'amu mai intelnitu intre colónele „Federatiunei“. Noi credem, ca mai nu e necesaru a da insemnatate deosebita d. Horia.“

La scorniri calumniatòrie de feliulu acesta a-junga respunsulu din Nr. tr. Se precepui fórté bine ciocoi din Zarandu a cauta noduri in papura spre a poté maghiarisa Zarandulu. Atata e, credem, tota fabul'a. — Veti primi asia ceva? —

Din campulu resbelului

Curgerea de sange si mistuirea averiloru prin focu -si rapiri nu incéta, eu tóte ca in cerculu Catтарo se afla 5 regimenter c. r., adica: alu 7, 22, 44, 48 si 52-lea, 3 batalioane de venatori, alu 8, 9 si 27-lea si 9 companie de genia cu unu numru de baterii de munti si cu rachete, si se mai tramite mereu armata in Dalmati'a. — Generalul

conte Auersperg trămisu de nou luă comandă asupra-si dela generalulu Wagner, sub a carui comanda, cum se scrie, s'a facut multa prada, s'a arsu multe sate, incatuit prin una ordine de di a provocatu armat'a, că se crutia averile straine, decari numai in casurile cerute de operatiunile militari se potu folosi. — In 7 Novembre in batai'a dela Zuppa mai cadiura 2 oficieri si se ranira 9 fetiori, ér' 3 nu se afla. Din regimentulu Ernst mai remasera 7 morti. Zuppanii, numai betranii, femeele si copii se supusera de nevōia, inse fetiorii si barbatii se alaturara la insurgenti, toti din tōte cele 22 de sate din Zuppa. Lupta dar' e seriōsa si cerbicōsa. Armat'a c. r. ce e dreptu cuprinse si Bobori, unde se afla regimulu provisoriu. Sangerōsele maceluri si spandiurările durēza. In 5 se mai spandiurara de catra c. r. vreo 3 tierani, pentruca aruncasera petri asupra soldatiloru. Tribunulu martiale s'a dusu acum la Budua spre a-si continua activitatea martiale; — ér' trupele inaintează gonindu pre insurgenti in parte mai pana la marginile Muntenegrului; insurgentii inse -si cunoscu strategia si vreua a apuca armat'a in infundaturile muntilor cele ascunse, unde se o pōta atacă apoi cu petri si cu armele loru.

Se scrie, ca principale de Muntenegru ar' fi declaratū acum, ca numai pana in 15 Novembre va potē tiené neutralitatea; si déca pana atunci nu va fi domolita insurectiunea, va trebui se urmeze strigatului si chiamarei celoru 25.000 armati muntenegreni, alaturanduse la insurgenti spre a ocupa Cattaro. Asta impregiurare va casiună neaperatul si amesteculu diplomaticu. Pana acum flot'a italiiana comandata de ducele de Aosta, precum si dōue fregate rusesci crucescu in marea adriatica.

Se mai crede, ca regimulu austriacu se va multiumi acum odata cu teritoriul ocupat intre Cattaro si Budua, si pe timpulu ernei nu va continua resbelulu in munti, pana la primavera, candu va putē mai lesne venă dupa insurgentii cei cerbicosi. Déca nu se vorb supunne.

Fric'a e mare despre una eruptiune a slavoru de sudu, pentru care casu, dupa cum spune „N. fr. Pr.“, s'a si facutu in Constantinopole tractatul austro-turcescu, care stipulează garanti'a reciprocă a intregității teritorialor, adica Turcii garantă intregitatea Austriei si Austrii a Turciei. — Aperarea turcului! — Intr'aceea in Londonu dechiara Lord Clarendon la intrebarea unui membru alu internunciaturei austro-unguresci, ca Pórt'a are dreptu, dupa parerea Angliei, că se concéda Austro-Ungariei, se calce pamentu muntenegrénui pentru operatiunile belice; inse adause totuodata, ca dintre tōte puterile subscritorii tractatului de Parisu numai ea singura e de opiniunea acesta, ma Rusia e tocmai in contra de a concede calcarea teritoriului Muntenegrului. Se tacemu de vointia de alu si occupa?

Scirile mai nōue spunu, ca cu tōta supunerea Zupaniloru betrani nu pre suntu prospecte, că se se pōta curundu devinge insurectiunea, déca nu va intrevini actiunea diplomatica.

Unu oficieru c. r. in „Grazer Tagespost“ scrie: Incetati cu omorurile! Din adenculu similiului de umanitate volburatul de aceste scene neindreptam strigatulu catra puternicii din Vien'a si catra nefericitii plenipotenti din Cattaro. „De 4 septemane durēza macelurile intre soldatii onorabili si creditiosi si intre totu atatu de onorabili si creditiosii supusi ai Austriei din cerculu Cattaro, fara că conducatorii regimului se-si vina in minti, fara că se lase, că privintele umanitarie se calce in loculu represiunii sangerōse si in loculu furcelor. — Primarii comunelor seu podestele din Risano, Budua si altii se prinsera si era aprope se se condamneze, precum si unii preuti, inse se sistă executarea dela Vien'a, semnu, ca a incepuntu actiunea diplomatica. —

In fine adaugemu la tōte cele de susu, ca serbii respingu cu indignatiune insinuatiunile gen. Wagner din Cattaro, care dise, ca agitatiunile serbo-slavice ar' fi caus'a insurectiunei in Dalmati'a. „Vi-

dovdan“ dice, ca caus'a insurectiunei diace numai in administratiunea cea rea si nedrépta. —

Ierusalim. In 8 Novembre sosi Mai Sa imperatulu si regele Austro-Ungariei in Ierusalim petrecutu de suita si de o caravana dintre autoritatile beduine cu vr'o 800 calareti, fiindu primitu si salutatu de deputatiunea clerului r. cat. A visitatu beseric'a mormentului santu, unde se tienu Te Deum si descinse in ospitiulu austriacu. Dupa acēsta a cercetatu institutele si memorabile si in 10 cercetă Betlehemulu, in 11 Iordanulu si marea mōrta. — Principele Prusiei primi in posesiune loculu de beserică alu cavalerilor Ioaniti, concesu din partea turcilor.

Imperatēsa Franciei Eugen'i a sositu in Cairo, unde fū primita de v.-regele si ministrii Egipetului, si a facutu excursiune la Abbassiah, la arborele, sub care, se dice, ca a odihnitu maic'a Domnului cu prunculu in bracie, candu a fugit din Egipetu, ér' la reintorcere incalecă unu asinu pana la Cairo si suit'a asemene. — Congresulu internationale la Suez a incepuntu siedintiele avendu de obiectu relatiunile comerciale privitorie la inlesnirea trecerei prin canalu la Asi'a. —

Din sinulu Marmatiei 3 Nov.

Indignatū pana in adenculu animei grabescu a ve adresă acēsta scrisoria. Fii lui Dragosiu se pōrta de minune bine. Dupa ce -si stradara preparandu in manele guvernului maghiaru, acum -si m'ai adausera cununa meritelor cu unu incidentu catu se pōte de dedisorioru, tradandu in maneleloru, pe unu calatoriu cu tendintie curatul literarie. Tōta vin'a lui fū, ca a amblatu prin satele romane maramuresiene, că se culēga din gur'a poporului romanu cantecele, baladele si alte lucruri din sfer'a literaturei. Acestu calatoriu este dlu Ionita Badescu, junele si pré iubitulu nostru poetu, carele că membru alu cercului literariu „Orientulu“ din Bucuresci, a voit u se-si implinescă dulcea sarcina ~ i a fostn concradintu cerculu amintitul, alu carui scopu fundamentalu este cultur'a literaria prin lecturi, discutii si culegerea literaturii poporane.

Dlu Badescu este adi prisonieru, adusu in Sighetulu Marmatiei dintr'o comuna vecina, prin doi haiduci unguresci, unu jurasoru si unu comisariu; indesertu, asia fū ordinulu dlui Manu comitele supremu, si a dlui Mihálka vice-comite*), cari spunu, ca au facut'o acēsta in urmarea uuui telegramu sositu dela ministeriulu din Bud'a; acelu telegramu inse nu l'au vediutu altii nimeni. Ei bine, déca l'au prinsu, macar se fi tractat cu densulu intr'unu modu umanu.

Dar' dnii nostri l'au datu pe man'a unui jurasoru unguru si a unui fiscalu comitatensu asemenea unguru, cari dupa ce lu confesonara in totu chipulu -si i cercetara geamantanulu si hainele, lu jefuire de tōte opurile, colectiunile adunate pana aici, si apoi lu aruncara in casarm'a haiduciloru — de captivu, unde in séra cea d'antaia a trebuitu se-si procure si mancarea pe banii sei. Si densulu este inca totu prisonieru, cu tōte ca n'au gasitul a densulu nici o scrisoria politica; totulu cele-a scosu ochii mai tare a fostu unu certificatu, in care se atesta, ca densulu este inscrisu in registrulu facultati de litere din Bucuresci. Nimicu mai multu.

Se dice, ca amintitii domni puternici au telegrafatul la ministeri si se astépta respunsulu, ca ce se faca cu prisonierulu in cestiune. Noi nu putem alta decat se i dorim poetului nostru patientia in captivitatea sa, din care n'au voit u se lu elibereze nici pe langa garanti'a dlui vicariu Pavelu, nici a bravului Dr. Ioane Mihali, nici a altor romani, cari toti cu bucuria si au oferit garanti'a loru, că macar pana la diu'a judecatii se i redē libertatea.

V'amu adresatu aceste sire, că unui redactoru alu celei mai vechi si mai liberale foi romane din Austri'a, pentru că se inscintiati si pre ceialalti romani despre cele ce se petrecu in sinulu Marmatiei. Despre cele urmatōri inca ve voi incunosciintia. —

siului, se reintorsese la braciele parintiloru iubitorii, spre a-si recrea poterile obosite, că asia dupa catuva timpu de reculegere se-si pōta continuă cursulu catra tient'a prefista a perfectiunei spirituali; in timpu de dōue luni spiritul, ce plutieā preste palestr'a nemuritoriu Vulcanu, caută cu incordare, că óre candu mam'a tenerului Tobi'a, intre acele regiuni, de unde asteptă se vina nepotii springeni ai lui Romulu, si éocă de odata resună buciumul Minervei si acolo, pre unde de zefiri strabatū vócea ei la cei chiamati.

Tenerimea romana in setata de cultura intelese vócea invitatoriu a dinei, si parasindu corturile parintesci intre mi de binecuvantari, alergă cu ardore la funtan'a vietiei intemeiata de Vulcanu aici la pōlele Bihorului caruntu, se adună, din tōte partile la acestu santuariu alu romanismului, că se faca unu pasu mai departe intru desvoltarea animei si a spiritului. Parnasulu celu tacutu incepù a resună de accentele lirei, si musele redeșteptate se arangiara intr'unu choru premarindu incepulu unui cursu nou de activitate.

Tōte devenira ordinate si pornite spre lucrare, tōte complete si intr'unu cursu bine intocmitu, numai un'a -si mai asteptă óra sa, numai un'a mai lipsiea.

Onoratulu publicu romanu -si va fi aducundu aminte, ca tenerimea studiōsa de aici, condusa de barbati zelosi s'a fostu constituitu inca de multu intr'o societate de lectura, pentru că se-si latiesca orisontele cunoștiinelor practice, pentru că se a-junga mai cu repediune la tient'a dorita a culturei si a luminarei prin impartasirii imprumutate din studii si lectura, prin incercari si exercitia literaria, prin discursuri acomodate, cari tōte stemescu emulatiunea laudabila, nobiliteaza anim'a si otielescu poterile pentru timpiuri venitorie. Modest'a nostra societate de lectura, din ce in ce a prinsu radecini mai tari si a devenitul centrul aspiratiunilor nobile, tenerimea petrunsa de folosulu intreprinderei asteptă cu sete deschiderea societatii pentru anulu scolasticu curinte.

Dara éca veni si diu'a asteptata 24 Octobre c. n., éca ór'a multu oftata ne salută cu tonu de bucuria strigandune: „Acum ori nici odata unitive in cugetu, unitive in sentiri.“ Amu prevenit'o si noi cu bucuria si amu incepuntu a ne constituí, — despre ce datimi vóia se ve impartasiescu unele trusuri mai inseminate, permitetim acēst'a, ca-ci palpitarele animelor fragede a le filorul vostri facu se me incumetu a le descrie cu pena -mi debila, dorint'a le propria voiu s'o implinescu.

Erá 11 óre, tenerimea studiōsa dupa sant'a liturgia porni deadreptulu catra palestr'a muselor, si repetendu-si fiacare in anim'a sa resunetulu dilei „Acum ori nici odata . . .“ ne adunaramu cu totii in sal'a gimnasiului, unde se parea, ca facia imaginei lui Vulcanu ar' fi mai serina de catu alta data. Aici cu anime pline de bucuria salutaramu pre rsm. d. diriginte gimnasialu si deodata preside alu societatei impreuna si pre d. profesorul Teodoru Rosiu, cari cu vr'o cateva momente mai nainte fusera invitati prin o comisiune alăsa din sinulu membrilor.

Incepulu erá pusu in lucrare, rsm. d. dirigente, carele mai multu de unu patrariu de seculu asuda la acestu institutu, luă cuventulu si esprimendu-si bucuria animei sale pentru cunun'a cea ampla a membrilor, cum n'a fostu nici odata, ne desemnă marginile intre cari are se se misce activitatea societatei, ne arată scopulu, pentru care parintii se ostenescu sacrificandu crescerei nōstre a vere si ce le este cu potentia; ne spune, ca va veni timpulu, in carele natiunea si patri'a va cere si dela noi tributulu cu carele detorim, dreptu aceea, se ne portam asia, că sperant'a parintiloru, si a natiunei se sia indestulita éra nu desiérta, se adaugemu la versulu poetului „Acum ori nici odata unitive in cugetu, unitive in sentiri“ si „unitive in fapto“ se lucramu pana suntomu teneri, se emulam in bine, se ne exercitam in intru cele necesarie, se ne ajutam si se ne coregemu unii pre altii cu caritate fratiesca.

Cuventulu parintiescu alu rsm. d. directoru propusu in modu atragutoriu si óresicum familiariu scutitul de orice pedanteria facu cea mai buna impresiune in membrii societatei, cari la mai multe pasuri nu se potura retiené dela manifestarile bucuriei.

Dupa acestea rsm. provocă membrii se aléga oficialii, cari in intielesulu statutelor aprobat de locurile mai inalte au se conduca lucrarile, si asia se alésara de notariu alu corespondintelor Moise Toma, de notariu alu siedintelor Samuil Popu, de bibliotecariu Mihailu Veliciu studenti de clasa a VIII-a, de casieriu Georgiu Lazaru din clasa a VII.

Beișiu 31 Oct. 1869.

Trecuta dōue luni de candu tenerimea romana aplecata la peptulu muselor de pre tiermurile Cri-

*) Ambi romani de nascere. —

Pentru făoi'a societatei, în carea se descriu operatele cele mai bune ale membrilor se alăsara doi redacitori, Atanasiu Tuducescu unulu dintre cei mai activi membri și Ioanitius Clintocu ambii din clasa a VIII.

Dupa alegerea oficialilor ce decurse in celu mai bunu ordu, rsm. d. preside anunță, ca ocupatiunile ce lu impresora nu i concedu se participe totudină la siedintie, de acea că lucrările societatei se nu suferă scadere, introduce de conducatoriu pre cl. d. profesor Teodoru Rosiu fostu conducatoriu si in anulu trecutu.

Acum cl. d. conducatoriu salută tenerimea printro cuventare acomodata, in care, intre altele dise, ca binecuvantă momentulu, candu ne vede erasi adunati că se punem cate o petricea la edificiul culturei năstre nationale, ne provocă la diliginta regulata si constanta, ne aduse inainte cunvintele lui Seneca, ca nu se cade omului se se temă de sudore, espuse mai pre largu pretiulu sciintielor, citandu mai multe sentenie mediuose ale inteleptilor din vechime intre care sentintă cea atatu de frumosă si adeverata a strabunului Cicerone „Studia lit. adolescentiam alunt, senectutem oblectant, etc.” facă cea mai viua impresiune. Apoi indemandune se simu constanti si cu caritate fratișca unulu catra altulu -si descoperi sperantă, ca membrii -si voru imprimi cu scumpatate datorintiele luate asupra-si de buna voia. Mai urmă cuventarea insufletitoria a unui membru, care fiind compusa anume, si rostita cu vivacitate, castigă vii aplause.

Cu acestea fiindu timpulu fōrte inaintatul siedintă se intrerupse ponenduise continuarea ei pre dominică venitória adica 31 Octobre.

Sosì si timpulu acestă, la óra indatinata siedintă se deschide prin cl. d. conducatoriu, carele acum ne arată principiale, care trebuie se conduca lucrările năstre, anume principiul relegiosu moralu si principiul nationalu. Despre amendoue aceste principia salutară dise mai pre largu in continua placere a membrilor, cari se vedea patrunsi de adeverurile desfasiurate.

Dupa tōte acestea revenindu la ordinea dilei se luă la desbatere seriōsa modulu, dupa care are se se folosescă bibliotecă; Mihailu Veliciu fostu bibliotecariu si in anulu trecutu propuse unu proiectu concomitatu de o vorbire bine nimerita, care pre langa unele modificatiuni privitorie la timpulu ernei se primi; alegerea comisiunei recensatoriu se amană pre siedintă mai de aprópe.

Éca dara onoratu publicu romanu, acestea amu avutu se le referescu din cerculu filioru, din cerculu sperantiei vōstre si a natiunei, ertati-mi ca v'amu intretinutu asia multu, ca-ci voieam se le atingu tōte, că cu atata mai vertosu se puteti insive judecă si indreptă pasii nostri. Promitiendu a ve impartasi si mai incolo momentele mai inseminate din activitatea-ne modesta, ne recomandamur cerendu-ve binecuvantarea parintișca.

Moise Tom'a m/p., notariulu corespondintelor.

Acte judiciale in causă Tofaleni-loru esposesionati.

(Sentintă tablei regesci, prin carea se aprōba sentintă pronunciata de forulu I. dimpreuna cu motivele acestei sentintie*).

Copia.
Nr. 77.

Noi, Franciscu Iosifu I. etc. Sentintă foralui de primă instantia, in urmă motivelor aduse acolo, se aproba, si procesulu se remite la competintă sa pentru a se face dispusetiunile ulteriori.

Despre examinarea si judecarea in asemene intiesu a acestui procesu, amu estradatu literalele prezente testimoniali, in dōue exemplarile egali, proveidute cu sigilulu nostru judecatorescu, cari suntu a se immanuă ambelor partite litiganti, ca-ci asia cere justită publica. Datu in liberă nōstra cetate regescă Pest'a, diu'a nōuespredieco a lunei lui Iuniu, anulu Domnului una mīa optu sute siese-dieci si siese, in a dōue diece si optă di a lunei lui Martiu.

Cetita si estradata de

Stefanu Melczer m/p., locutienintele presentiei personali a Maiest. Sale ces. reg. apostol. in causele judiciale.

Sentintă tablei septemvirali, praca se confirma sentintele pronunciata de forulu I. si de tablă regesca.

Copia. Nr. 101.

Noi, Franciscu Iosifu I., din indurarea lui Dumnedieu imperatu alu Austriei, rege alu Ungariei etc., facem cunoscutu, cumca adunanduse tablă nostra regesca septemvirale, in diu'a si locul numit mai in diosu, pentru complanarea legale si drépta si examinarea causalor litigantilor, si fiind totuodata esmisa in poterea pré inaltului nostru decretu dto. 3 Ianuariu 1867, Nr. 18.641, că foru supremu apelatoriu pentru a aduce sentintă de III. instantia in procesulu urbarialu verbalu alu baronului Carolu Apor că actore contra incattilor Ioane Vutianu, Teodoru Sabeu, Iosifu Simonu si vedu'a lui Simeonu Florea, că eredi ai lui Gabriele Simonu, Teodoru Boeriu, Ioane Moldovanu, Ilie Nistoru, Simeone Caracionu, Ioane si Ilie Simonu, că eredi ai lui Teodoru Simonu, Demetru, Petru si Nicolau Moldovanu, că eredi ai lui Luca Moldovanu, toti locuitori in comun'a Tofaleu din pamentulu seciescu, — care procesu relativu la estradarea posesiunilor alodiali de natură ereditatii siculice ce se află in man'a incattilor si la reintorcerea prestatuiilor in restantia dela 1850 precum si la solvirea speselor procesuali, conformu ordinatiunei emisa in 5 Octobre 1858 Nr. 281, prin tribunalulu supremu ces. reg. urbarialu din Brasieu, acuma desfiintat, s'a intentat in deosebi contra fiacarui incattu inaintea tribunalului competitente esmisu in poterea ordinatiunei atinse; era in urmă pertractarei tienuta in 25 Aprile 1860 fă consumat (összesített), inrotulatu si asternutu asia prin litiganti spre pertractare si decidere tribunalului competitente urbarialu de prima instantia dela Muresiu-Osiorhei, si in care procesu, tribunalulu mentiunatu aici in urma a condamnatu pre incattii insirati in actiune, prin sentintă sa dto. 24 Septembre 1862 Nr. 283, că in terminu de 14 dile sub pedeps'a executiunei, se predă actorelor tōte posesiunile intra- si estravilane de natură ereditatii siculice, specificate un'acate un'a cu numerii loru topografici si afatōrie in man'a incattilor, si se reintōrcă prestatuiile in restantia deplina dela 1850 dupa una legalisatiune pre cale administrativa, enuncianduse totuodata in aceeasi sentintia portarea imprumutata a speselor. Si acesta sentintia fă aprobata prin tablă nostra regesca judiciale, că foru de II. instantia esmisu prin prea inaltulu nostru decretu dto. 4 Ianuariu 1866, prin sentintă sa dto. 28 Martiu 1866 Nr. 77, si fiindu substernuta, prin recursulu ulterioru de nulitate alu incattilor, la tablă nostra septemvirale, acēta a adusu sentintă urmată:

Dupace incattii nu dovedescu introducerea dreptului regescu (jus regium) in comun'a Tofaleului, si dupace faptul afirmatu prin actore, ca incattii au avutu immediate inainte de 1848 una pusetiune conventionale provisoria, este doveditul pré deplinu nu numai prin recunoscerea propria a incattilor cuprinse in protocolulu procesului precedinte, per tractatu inaintea deregatoriei politice si alaturat ex offo catra acēta causa, ci si prin marturisirea congrua a marturilor ascultati: respinganduse recursulu nefundat de nulitate, sentintă spectabilei table regesci judicale, in urmă acestor motive si a celor aduse, se aprōba, si caus'a se remite la competintă sa pentru dispusetiunile ulteriori.

Melczer m/p.

Despre examinarea si judecarea in asemene intiesu a acestei cause, amu estradatu, in dōue exemplarile egali, aceste litere testimoniali ale năstre provediute cu sigilulu nostru regescu judiciale, cari suntu a se immanuă ambelor partite litiganti, ca-ci asia cere justită publica. Datu in liberă nōstra cetate regescă Pest'a, diu'a nōuespredieco a lunei lui Iuniu, anulu Domnului une mīa optu sute siese-dieci si siese, in a dōue diece si optă di a lunei lui Martiu.

Cetita si estradata prin

Stefanu Melczer de Kellemes m/p., locutienintele presentiei personali a Mai. Sale ces. reg. in causele judecatoresci si consiliariu intimu.

Cronica esterna.

ROMANIA. Pregatiri mari se punu la cale pentru primirea Domnitorilor Romanilor, dupa cum se vede din urmatorele:

PROGRAM'A

despre primirea II. LL. Domnulu si Domn'a.

I. D. presedinte alu consiliului va intem-

pina pe II. LL. Domnulu si Domn'a la fruntariile Romaniei.

II. La portulu dela Turnu-Severinu, MM. LL. voru fi primite pe vaporu de prefectulu judeciului, primariulu orasiului si comandantulu garnisonei.

Garnison'a, cu drapelul si music'a, se va află asiediata la portu, spre a face onorurile cuvenite.

MM. LL. Domnulu si Domn'a, esindu din vaporu cu suit'a, voru merge la catedrala, unde se va cantă unu Te Deum.

Dupa terminarea servitiului divinu, MM. LL. voru primi, la cortelulu precatitu, autoritatile civile si militari, precum si pe damele si notabilii judeciului.

III. Domnulu si Dōmn'a voru continuă calatori'a pe Dunare, oprinduse, pe catu timpulu va permite, la porturile romane, spre a primi felicitările autoritatilor si ale populatiunilor.

IV. Ajungandu la Giurgiu, MM. LL. voru fi primite de dnii ministrii de interne si de resbelu.

Prefectulu judeciului, primariulu orasiului, comandantii guardei orasianesci si ai garnisonei se voru presenta MM. LL pe vaporu.

Garnison'a va face onorurile cuvenite la debarcarea MM. LL.

In mergere la gar'a calei ferate, unu escadrone de dorobanti va forma escort'a pe langa traser'a princiaria. Guard'a nationala va fi eselonata in faci'a statiunei calei ferate.

In saloanele statiunei se voru primi autoritatile, damele si notabilii judeciului.

V. O salva de 21 tunuri, in diori de di, va anunța capitalei diu'a intrarei II. LL. in capital'a Romaniei.

La statiunea calei ferate dela Filaretu, MM. LL. voru fi primiti de dd. ministrii de finantie si de culte, de prefectulu politiei si alu judeciului, de inspectorulu generalu alu guardiei orasianesci si de comandantulu divisiei teritoriale.

O compania de guarda nationala si o compania de infanteria cu drapelul si musica voru fi asiediate pe peronulu garei, spre a face onorile cuvenite.

Totu la gara, d. primariu, urmatu de consiliarii comunei va presenta Inaltei Sale Domnului pane si sare, éra Dōmn'a primarésa, cu o deputatiune de dame, va presenta Mariei Sale Dōmnei unu buchetu de flori.

VI. MM. LL. voru face intrarea in orasiu in trasura de gala.

Inspectorulu generalu alu guardei orasianesci si comandantulu divisiei teritoriale, cu statul loru maioru, voru merge calare langa trasur'a domnésca, care va fi precedata de dōue plutōne de cavaleria. Alte dōue plutōne de cavaleria voru urmă dupa suita princiara.

VII. Un'a suta un'a loviri de tunu voru salută sosirea II. LL. in intervalu de cate dōue minute dela ajungerea II. LL. la statiune.

Dela gar'a Filaretu pana la metropolia si de aici pana la palatulu princiariu voru fi asiediate, pe ambele laturi ale stratoru, guard'a nationala si garnison'a cu musice si drapele.

VIII. In curtea metropoliei se voru află unu batalionu de guarda nationala si altu batalionu de infanteria de linia, fiacare cu music'a si drapelulu seu. Corporatiunile si deosebitele societati ale capitalei, fiacare cu drapelulu seu, se voru află asemenea asiediate in intrulu curtiei catedralei.

La biserică voru fi invitati:

Corpulu diplomaticu;
Senatorii si deputatii aflatii in capitala;
Inalt'a curte de casatiune in mare tienuta;

Inalt'a curte de compturi;
Curtile si tribunalele judecatoresci in mare tienuta;

Rectorulu universitatii si decanii facultatilor.

La intrarea in biserica MM. LL. voru fi primite de PP. SS. metropolitulu primatu, metropolitulu Moldovei si Sucevei si episcopii eparchiotti.

Unu Te Deum relegiosu se va celebră. Dupa terminarea acestuia, MM. LL., insociti de dd. ministrii si de autoritatile susu citate, se voru sui in pavilionulu inadinsu precatitu, unde, in faci'a autoritatilor si a poporului, se voru inregistră de d. primariu alu capitalei actele casatoriei MM. LL.

IX. Dupa terminarea acestei ceremonii, MM. LL., in trasura de gala, voru merge la palatulu princiariu, in acelasi modu cum au venit dela gar'a Filaretu la metropolia.

X. La palatu, MM. LL. voru fi primite de damele ministrilor, de domn'a primarésa si de o deputatiune de dame.

In curtea palatului, fetele din scōelele publice voru salută intrarea augustilor miri cu cantarea unui imn nationalu.

XI. Sér'a, prin ingrijirea municipalitatii, se

*) Vedi motivele sentintiei forului I. in Nrii trecuti.

va dă o reprezentare de gala la teatrul cel mare.

XII. A două di, la orele 12, MM. LL. Domnului și Doina vor primi felicitările înaltului clericu besericiei ortodoxe și a celorulalte rituri, alte corporilor inalte ale statului și ale deosebitelor autorități.

La orele 2, MM. LL. vor primi felicitările reprezentantilor puterilor străine și apoi ale damelor si ale altor persoane notabile.

D. Ghica, presedinte și ministru de lucrari publice.

M. Cogalniceanu, ministru de interne.

A. G. Golescu, ministru de finantie.

A. Cretiescu, ministru de culte.

G. Manu, ministru de resbelu.

— Mari'a Sa Domnului, la 25 Octobre stilu vechiu, a trecutu, năptea la castelulu Hechingen. A două di, impreuna cu famili'a si suit'a sa, a mersu la castelulu familiei Hohenzollern, unde a fostu salutat cu descarcare de tunuri si onorile garnisonei. La prandiu, M. Sa Domnului a redicatu unu toastu pentru Maiestatea Sa regele, că capu alu familiei. De aici a plecatu la Stuttgart, unde a petrecut o năpte.

Mari'a Sa a pornituri eri din Stuttgart, si in trecerea sa prin Frankfurt, a facutu visita marului duce de Darmstadt, unde a fostu primitu cu totale onorile. Pe la finele acestei luni, Mari'a Sa va fi la Neuwied, dupa o scurta siedere la Düsseldorf.

Inaltimea Sa Domnului se afla in deplina sanatate. — „Mon.“

Napoleonu, Bismarck, Alexandru II., Victor Emanuele toti suntu morbosu, ma si Garibaldi. Dragu Dōmne! dice „Ung. Ll.“, déca va merge totu asia, apoi Europa va ave pace, ca-ce nu ni frica de cei morbosu, ci tocma de cei sanetosi, cari se folosescu de bōla 6meniloru, adica de ticalosia loru.

In Francia candidatur'a republ. Rochefort, care fă prinsu si liberatu de Napoleonu, si chiamarea capului republicanilor „Ledru Rolin“ er' că candidatu de deputatu in Parisu face mare scomotu si sensatiune. Accidit in puncto, quod non speratur in anno. —

Varietati.

Sibiu 2 Nov. In siedint'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane tienuta in 2 Nembre c. n. a. c. s'au conferit uromatōriile stipendia si ajutorie:

1. Unu stipendiu de 300 fl. v. a. destinat pentru unu technicu s'a conferit lui Nicolau Galu ascultatoriu de technica la universitatea din Pest'a.

2. Unu stipendiu de 50 fl. pentru unu realistu s'a datu lui Nicolae Fogorasiu studente in V. clase la scol'a reale de aici.

3. Unu ajutoriu de 50 fl. pentru unu sodalu, ce voiesce a se face maiestru s'a datu lui Lazaru Ritivoiu sodalu de lacatariu de aici.

4. Dōue ajutorie de cate 25 fl. v. a. pentru doi invetiacei de meseria s'au datu: lui Ioane Tothi invetiaceu de ciobotariu in Bistritia si lui Iosif Covrigu invetiaceu de pantofariu aici.

Unu stipendiu pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu de 50 fl. v. a. destinat pentru unu gimnasistu a devenit vacantu, pentru a carui ocupare se deschide concursu pana in 30 Nembre a. c. st. n.

Concurrentii se producă:

Atestatu de botezu, de seracia, testimoniu scol. de pre anulu scol. trecutu, si atestatu de inscriere si frecuentatiune pentru an. scol. 1869/70.

Comitetulu Asoc. trans.

— Archiducele Iosifu siefulu aparatoriilor (honvedilor), sosindu la Clusiu, in 7—8 fă primitu fōrte stralucit. In 9 la Alb'a Iulia fă asemenea primitu, afanduse de facia si mitropolitulu de Alb'a Iulia. —

— Deputatii sasi din Pest'a mersera la min. de interne spre a i gratula de nouu postu, cu care ocasiune min. dede de facia simpathiele catra națiunea sasa. Cum? Vomu vedé in Nr. viitoru. —

— Episcopii din Ungaria mai toti pléca in 20 la Rom'a —

— (Secretulu regimului absolutisticu.) Dintr'o brosura ce apară in Milano sub redigerea jidului ungurescu Ignatius Helfi, estra-gemu urmatōriile combinatiuni caractristice si bine

nimerite: Mai deunadi me dusci cu vr'o cativa colegi ai mei intr'o menageră. O astfelu de petrecere de multe ori e folosită, ca-ci acolo invită omulu mai bine a cunoscere maiestri'a secreta a regimelor, prin care este cu putintia se infrene celu slabu pe celu tare. Secretul constă intr'acea, ca celu dupa natura mai slabu face pe celu mai tare se creă, ca elu uniculu e cu multu mai tare decatul ceialalti toti la olalta. Déca suntu cei tarí asia de prosti si credu ast'a, invingerea e gata, si celu slabu pote tiranisă multimea leiloru. Inse déca leii au destula minte a nu crede acést'a, său déca ar' fi si credut'o, mai tardi -si vinu in ori si-si observa prosti'a loru ridiculosa, atunci joculu despotului incetă, incetă regimulu lui; leul cu o invertitura a cōdei ii pune la pamentu si ii metura pe toti aceia, naintea carora pana aici elu se umilea. In acést'a diace totu secretulu. Nu sciu de ce inse pe catu timpu privieāmu la pericolos'a arte a lui Harting (asia se chiamă domolitoriu animalelor), totu un'a cugetam la Napoleonu III. Odă Harting fiindu obositu, se radină cu spatele pe-unu stilpu ce era inaiutea colivieloru cu animale; hien'a ce i stetea la spate delocu sarí spre elu; publiculu se infioră, Harting ingalbeni, de si se potea vedé pe buzele lui unu surisu fortat; apoi se întorse spre hiena si stete inaintea ei seriosu, că si candu ar' fi voit se i dica: vedi tu ca nu sum tabarit, éca stau inaintea ta semtiendu-me tare că Ercule. Aici -mi veni era aminte morbosulu Napoleonu si apoi pompoșele primblari printre poporu, si calator'i'a imperatesei. Vedeti voi mii de lei; eu nu sum morbosu, — suridu, — me primblu, si muirea mea face excursiune in Oriente. Ce se admire omulu mai multu, desteritatea domolitorilor, său orbi'a miiloru de lei? . . . Sermani spanioli! a-cusi e unu anu de candu cauta pre unu Harting si nu lu potu află nicairi. N'au inaintea cui se se umilea, n'au cui se votedia nisice milioane pre anu, n'au pre cine se aplauda candu binevoiesce a merge la primblare in carutia său calare, etc. In desperarea loru facura una revolutiune mica in Tarragon'a si Barcelon'a, in urmarea careia ceru regimulu potere deplina dela Cortes, ce acordanduise, deodata va sarí din ore care unghiu ascunsulu Harting multu cautatu si va domni in pace si fericire.

— **Numerulu romaniloru in diferite provincie ale Daciei antice este:**

	Romani	Neromani
1. In Banatu cam pre 600 mile □	660.080	
alu poporeloru neromane totu aici		550.000
2. In Crisiana si Marmati'a cam pre 600 m. □	850.000	
alu poporeloru neromane totu aici		600.000
3. In Transilvani'a cam pre 1000 mile □	1,380.000	
alu poporeloru neromane totu aici		700.000
4. In Bucovin'a cam pre 170 mile □	300.000	
alu poporeloru neromane totu aici		180.000
5. In Romani'a libera cam pre 2300 mile □	5,000.000	
ér' alu neromaniloru		400.000
6. In Besarabi'a, anume si in insulele cele mari de romani prestre Nistru, pre unu teritoriu cam de 1000 mile □	800.000	
alu poporatiunei neromane totu acolo		300.000
7. In Serbi'a, Dobrogi'a si pre totu malulu dreptu alu Dunarei cam pre 270 mile □	400.000	
alu poporatiunei neromane totu aici		300.000

In totale, pre unu teritoriu de 5950 mile □ 9,390.000 3,030.000 Numerulu macedo-romaniloru in partile Alba-niei Macedoniei, Epirului, Tesalie, Traciei si Gre-ciei, unde ei locuiesc indesat si compacti, este pre unu teritoriu de vre 1600 mile □ 1,750.000.

Si asia numerulu totale alu romaniloru in Oriente pre unu teritoriu de vr'o 7550 mile □ este: **11,140.000** suflete. „Alb.“

Literariu.

„ARCHIVU“ pentru filologia si istoria Nr. XXIX esitu la 20 Octobre are articulii urmatori: Gramatistii si ortografistii romani; Samuele Micu si Georgiu Sinciu, despre ambele editiuni ale gramaticei resp. din 1780 si 1805; scriitori vecchi de Daci'a, II Strabo; documente istorice besericesci; diplom'a lui Acatiu Barcsai din 1659 si confirmatiunea acestui privilegiu de M. Apafi pentru librararea pastorilor romanesci din Transilvan'a dela storsurile prin oficiali, esimenudui dela platirea dieciuelelor fiscale din tōte feliurile de cereale si animale; si despre clerulu valachicu si supunerea prin decretulu lui Mihailu Apafi a episcopului romanu sub superintendentele calvinescu pe langa cea mai stricta putere corectionale. Seraca libertate a conscientiei său relegenaria, cu care se totu lauda eroii si ai libertatii relegiōse, invescuti inse cu dreptulu de a apasa legea romanescă! XII. Libertatea conscientiei finitulu, la care ne vomu mai reintorce; Fastii romani VI; sciri dela societatea academica; Antice, si remarcabilea scrisoria de pace si legatura intre principale Constantin Sierbanu alu Romaniei si Georgiu Rákoczy alu Transilvanie, datata din Tergovesti, in care se prosterne cu boieri cu totu la pintenii lui Rákoczy, marindui inca darulu dela 2500 galbeni ce se dă sub Mateiu Voda la 3000, pentruca le au ajutat se invinga pe revoltantii pentru apasari. — Notitie diverse, intre cari se cuprinda si colectiunea de acte sinodali de profes. I. Moldovanu, care costa 1 fl. 10 cr. brosuriata si siede parte mare netrecuta. Ar' fi mare rusine si descuragiu, candu nu s'ar cumpara acestu opu, a carui trecere ar' rechiamă continuarea edarei actelor provinciei besericesci gr. cat.! —

— **„Amiculu poporului“**, caldariu pe an. 1879 de V. Romanu a esitu de sub tipariu si contine: Continuarea istoriei Ardélului; — Continuarea invetiaturilor agronomice; — Magia si Magii (de Dr. Marienescu); — Beseric'a si scol'a romana din Lipova (cu ilustratiune); — Calindariulu preste totu si in deosebi la noi (de Dr. Marienescu); — Turnu-rosiu (cu ilustratiune); — Déca fumānu tutunu, se lu scimu si cultivā (de prof. Busita); — Ce a patit sanetatea pe pamant; — Găsce cretice (cu ilustratiune); — Populatiunea monarchiei austriace dupa nationalitatii; — Dōue documente antice romane; — Omennii grasi si slabii; — Poesii, varietati etc. cu mai multe alte ilustratiuni.

Pentru procurarea acestui calindariu doritorii voru binevoi a se adresă: „Catra tipografi'a S. Filtsch (W. Krafft) in Sibiu“.

Pretiulu unui exemplariu 50 cr., tramisul frantatu prin posta 56 cr.

La cumperari mai mari, pre langa respunderea baniloru indata, se da urmatorulu scadimentu. 100 exemplarie cu 36 fl., adica scadimentu 30%/
50 " 10 fl. 50 cr. " 25%/
25 " 10 fl. — cr. " 20%/
10 " 4 fl. 50 cr. " 10%/-

 Subscrisulu -si permite a face cunoșcutu onoratului publicu romanescu din Brasovu, ca că maiestru (masariu) de mobile si orce lucruri de zidiri, facundu studiu si praxe indelunga cu art'a acést'a, amu deschisul lucratória in Brasovu, cetate strat'a negra, bolt'a cu Nr. 342. Deci -mi ieau onore a me recomandă pentru lucru de totufeliulu de mobile, de totufeliulu de lucruri de lemn, dupa orice diurnal si modelu, dandusi planuri si desemne in art'a mea, la cea ce se potfesce, tōte aceste cu pretiurile cele mai favorabile; me rogu de on. publicu a me onoră cu increderea sa.

Vasile Popescu,
masariu, maiestru de mobile.

CURSURILE

la borsa in 16 Nov. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85½ cr. v. a.
Augsburg	—	—	122 " 35 "
London	—	—	123 " 90 "
Impromotolo nationalu	—	59	65 "
Obligatiile metalice veci de 5%	69	10	" "
Obligatiile rurale ungare	78	50	" "
" " temesiene	78	50	" "
" " transilvane	74	50	" "
" " croato-slav.	81	75	" "
Actiile bancului	—	714	" "
" creditului	—	234	50 "